జాతీయ తెలుగు దినపత్రిక
ప్రజాపాలన
NEWS IS RIGHT

సంపాదకీయం

మంగళవారం 30, జూన్ 2026

కవి ఎవరి వాడు?

ఒక కవి ఏ ప్రాంతానికి చెందినవాడనే ప్రశ్న తెలుగు సాహిత్య చరిత్రలో కొత్తది కాదు. ఐమ్మెర పోతన తెలంగాణవాడా కాదా? పొల్కురికి సోమన స్థానికత ఏంటి? వేములవాడ భీమకవి ఎక్కడివాడు? ఇలాంటి ప్రశ్నలు కేవలం చారిత్రక సందేహాలుగా మాత్రమే కనిపించవచ్చు. కానీ వాటి వెనుక ఉన్న మీమాంస మరింత విస్తృతమైంది. ఒక కవిని ఒక ప్రాంతానికి చెందినవాడిగా నిర్ణయించడానికి అసలు ఏ ప్రమాణాన్ని స్వీకరించాలి?సాధారణంగా జన్మస్థలం, నివాసం, భాష, వంశపారంపర్యం వంటి అంశాలను ఆధారంగా తీసుకుంటారు. అయితే ఈ ప్రమాణాలన్నీ ఎప్పుడూ ఒకే సమాధానాన్ని ఇవ్వవు. ఒక సందర్భంలో జన్మస్థలం ముఖ్యం అనిపిస్తే, మరో సందర్భంలో భాష ప్రాధాన్యం పొందుతుంది, ఇంకొకచోట సాహిత్యమే ప్రధాన ఆధారమవుతుంది. అందుకే కవి స్థానికత అనేది కేవలం సమాచారానికి సంబంధించిన అంశం కాదు. అది సాహిత్య చరిత్రను మనం ఎలా అర్థం చేసుకుంటున్నామన్న ప్రశ్నకి సంబంధించిన అంశం కూడా. కవులను సాహిత్య చరిత్రలు సహజంగానే ప్రాంతాల వారీగా విభజిస్తాయి. తెలుగాణ కవులు, ఆంధ్ర కవులు, రాయలసీమ కవులు అని వర్గీకరణలు చేస్తాయి. ఇది కొన్ని సందర్భాల్లో అవసరమే. ఎందుకంటే ఒక ప్రాంతపు సాంస్కృతిక చరిత్రను అర్థం చేసుకోవడానికి అక్కడి సాహిత్య సంపదను గుర్తించడం ముఖ్యం. అయితే ఈ అంశం ఇక్కడితో ఐపోలేదు. ఒక కవిని ఒక ప్రాంతానికి చేర్చడం అంటే కేవలం అతని వివరాలను నమోదు చేయడం కాదు. ఒక ప్రాంత చరిత్రలో అతనికి స్థానం కల్పించడం కూడా.అందువల్ల 'కవి ఎవరి వాడు?' అనే ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పే ముందు, ఆ ప్రశ్న ఎందుకు పుడుతోందో పరిశీలించాలి. ఎందుకంటే స్థానికత అనేది స్థిరంగా ఉండే వస్తువు కాదు. అది చరిత్ర, భాష, జ్ఞాపకం, సామాజిక అనుభవం, సాంస్కృతిక అనుబంధం వంటి అనేక అంశాల కలయిక.'కవుల పుట్టుక, ఏరుల పుట్టుక ఎక్కడ జరుగుతుందో చెప్పలేం' అని ఒక నానుడి. ఇది కేవలం కవితాత్మకమైన వాక్యం అనుకుంటే దాని పరిమితి అంతే. కానీ ఈ పోలికను కొనసాగిస్తే అర్థం మరింత విస్తరిస్తుంది. ఒక నది ఎక్కడ పుట్టిందన్నదే కాదు, అది ఏ నేలల గుండా ప్రవహించిందన్నదీ అంతే ముఖ్యం. కవి విషయంలోనూ అంతే. అతడు ఎక్కడ జన్మించాడన్నది ఒక సమాచారం మాత్రమే. అతని సాహిత్యం ఏ నేలల జీవితంతో ముడిపడి ఉందన్నది కీలకం.అందుకే ఒక కవి స్థానికతను నిర్ణయించడంలో జన్మస్థలం ఒక్కటే ప్రమాణంగా సరిపోదు. పుట్టుక అనేది వ్యక్తి నిర్ణయం కాదు. కుటుంబ పరిస్థితులు, సామాజిక ఆచారాలు, యాదృచ్ఛిక సందర్భాలు పుట్టుక స్థలాన్ని నిర్ణయిస్తాయి. తెలుగు నాట తొలి ప్రసవం అమ్మమ్మగారింట్లోనే చేసే ఆచారముంది. అలాంటప్పుడు కేవలం జన్మస్థలం ఆధారంగా స్థానికతను ఎలా నిర్ణయిస్తాం.వేములవాడ భీమకవి విషయంలో ఇలాంటి వివాదాలే ఉన్నాయి. ఆయన ద్రాక్షారామానికి చెందినవాడని ఒక వాదన, వేములవాడ వాడేనని మరో వాదన. జన్మస్థలం కాకపోతే పోనీ నివాస స్థలాన్ని ప్రమాణంగా తీసుకోవచ్చు అనుకుందామా! కానీ ఆ ప్రమాణం కూడా పూర్తిగా సరైంది కాదు. ఎందుకంటే ఉద్యోగం, విద్య, జీవనావసరాలు మనుషులను ఒక ప్రాంతం నుంచి మరో ప్రాంతానికి తీసుకెళ్తాయి. అయితే నివాసం మారినంత మాత్రాన వారివైన వైయక్తిక అనుభవాలు పూర్తిగా అంతర్ధానమైపోవు.కేశవరెడ్డి ఉదాహరణ ఇక్కడ ప్రస్తావనార్హం. ఆయన జీవితంలో గణనీయమైన భాగం తెలంగాణలో గడిచినప్పటికీ, ఆయన రచనల్లో ప్రధానంగా కనిపించేది రాయలసీమ జీవితమే. శరీరం ఒక చోట ఉండవచ్చు. కానీ సృజనాత్మక చైతన్యం మరో ప్రపంచంతో ముడిపడి ఉండవచ్చు. అప్పుడు స్థానికతను ఏ ఆధారంతో నిర్ణయించాలి? ఈ ప్రశ్న మనల్ని భాష వైపు తీసుకెళ్తుంది. భాషలో ప్రాంతపు జ్ఞాపకాలు ఉంటాయి. జీవన విధానాల అనవాళ్లు ఉంటాయి. సామాజిక సంబంధాల ముద్ర ఉంటుంది. రచయిత తన ప్రపంచాన్ని భాష ద్వారానే వ్యక్తపరుస్తాడు. అందుకే భాష స్థానికతను అర్థం చేసుకోవడానికి ఒక ముఖ్యమైన ఆధారం. అయితే అది కూడా అంతిమ ప్రమాణం కాదు.కోరుట్ల ప్రాంతానికి చెందిన కృష్ణమాచార్య జీవితాన్ని పరిశీలిస్తే సంస్కృతం, తెలుగు, తమిళ సంప్రదాయాల సంగమం కనిపిస్తుంది. ఆయన కుటుంబ చరిత్రలోనే ఈ సాంస్కృతిక కలయికకు అనవాళ్లు కనిపిస్తాయి. తమిళ భాష, శ్రీవైష్ణవ సంప్రదాయం పట్ల ఉన్న మక్కువతో ఆయన అన్నగారు కుటుంబ ఇంటిపేరైన 'సిరిసెనగండ్ల'ను 'సిరిశెనహళ్లి'గా మార్చుకున్నారని తెలుస్తుంది. ఈ చిన్న మార్పు వెనుకనే భాష, సంప్రదాయం, సాంస్కృతిక అనుబంధాల సంక్లిష్ట స్వభావం దాగి ఉంది. ఒక వ్యక్తి తెలంగాణలో జన్మించి పెరిగినా, అతని సాంస్కృతిక దృష్టి మరో ప్రాంతపు భాషా సంప్రదాయాల వైపు విస్తరించి ఉండవచ్చు. అందువల్ల భాషను మాత్రమే ఆధారంగా చేసుకొని స్థానికతను నిర్ణయించడమూ సాధ్యం కాదు. ఎందుకంటే భాష అనేది కేవలం భౌగోళిక సరిహద్దులలో బంధించబడిన వ్యవస్థ కాదు. మతసంప్రదాయాలు, పలసలు, విద్యా కేంద్రాలు, సాహిత్య సంబంధాలు వంటి అనేక చారిత్రక ప్రక్రియల ద్వారా భాషలు పరస్పరం ప్రభావితం అవుతూంటాయి. కాబట్టి భాష స్థానికతను అర్థం చేసుకోవడానికి ఒక ముఖ్యమైన సూచిక అయినప్పటికీ, దానిని పూర్తిగా నిర్ణయించే అంతిమ ప్రమాణంగా స్వీకరించలేం. మరి ఈ ప్రమాణాలేవీ సరిపోనప్పుడు అసలు ఇంతగా స్థానికత గురించి మాట్లాడాల్సిన అవసరం ఏంటి? కవి తనను తాను ఒక ప్రాంతానికి పరిమితం చేసుకోవాలా? అనే ప్రశ్నలు ఎవరికైనా తలెత్తినప్పుడు, జాషువా కవిత్వం అందుకు ఆసక్తికరమైన సమాధానాన్ని ఇస్తుంది: "నిఖిల లోకమెట్లు నిర్ణయించిన నాకు తరుగలేదు విశ్వనరుడ నేను" అని చెప్పినప్పుడు ఆయన మనిషిని సంకుచిత గుర్తింపుల్లో బంధించే ప్రయత్నాలను ప్రశ్నిస్తున్నాడు. అయితే దీనిని స్థానికతను నిరాకరించడంగా అర్థం చేసుకోవడం సరైంది కాదు. జాషువా విశ్వనరుడే. కానీ ఆయన కవిత్వానికి ఒక నేల ఉంది. ఒక భాష ఉంది. ఒక సామాజిక అనుభవం ఉంది. ఒక దళిత జీవన వాస్తవికత ఉంది. ఆయన విశ్వజనీనత కూడా అక్కడి నుంచే పుట్టుకొచ్చింది. నిజానికి గొప్ప సాహిత్యం అంతా ఇలాగే ఏర్పడుతుంది. అది స్థానికతను విడిచిపెట్టి సార్వత్రికతను చేరదు. స్థానిక అనుభవాన్ని లోతుగా వ్యక్తీకరించడం ద్వారా సార్వత్రికతను అందుకుంటుంది.

సామాజిక దృక్పథంతో మీరు రాసే రచనలు
editor.prajapalana@gmail.com
మెయిల్ కు పంపించినచో ప్రజా పాలన దినపత్రికలో ప్రచురించబడును

ఆపలేని ఆ ఐదు అంటే భయం!

భారతీయ సమాజం మారుతోంది. అనూహ్య వేగంతో మారుతున్న సామాజిక ధోరణులను, రాజకీయాలు పోతోన్న పోకడలను నేను చాలా సంవత్సరాలుగా నిశితంగా గమనిస్తున్నాను. ఒక పెద్ద మార్పుగా కనిపించేది కాలంలో తాత్కాలికమైనదిగాను, ప్రభావశీలతలో అప్రధానమైనదిగాను తేలిపోతుంది. కనిపించే ప్రతి మేఘమూ నిలబడి వర్షించదు. చిరుజల్లు వెడజల్లి సాగిపోతోంది. చెప్పవచ్చిన దేమిటంటే మన జీవనగంగలో ప్రతి ప్రవాహమూ లోతైనది కాదు. ఎండిపోతోన్న తావులు అందులో ఎన్నో ఉన్నాయి.భారతదేశ చరిత్రలో 1947 ఒక కీలక సంవత్సరం. అదొక కొత్త అరుణోదయం. దరిమిలా మన జాతి జీవనంలో అనేక ప్రభావాలు, ప్రాబల్యాలను దేశప్రజలు గుర్తించారు. అయితే అవి చాలా పరకు స్వల్పకాల అద్భుతాలుగా మిగిలిపోయాయి. అరుణోదయలో ఉన్న మార్పులు అనేకం విశాల ప్రజానీకం దృష్టికెక్కలేదు. అయితే ఈ మార్పులు సంఖ్యానేక భారతీయుల జీవితాలను మౌనంగా ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు గాంధీజీ మహాత్ముడిగా భాసించారు. ఎందరో అయన్నుగైన సమానుడిగా గౌరవించారు. గాంధేయవాదుల సంఖ్య తక్కువేమీ కాదు. గాంధేయ జీవన విధానం, అహింస, సత్యాగ్రహం, చరభా, పౌర ఉల్లంఘన మొదలైనవి గాంధీ అనంతరం రెండు దశాబ్దాలకు మించి మనగలగలేక పోయాయి. స్వాతంత్ర్యానంతరం శీఘ్ర పట్టణీకరణ పెరుగుదలను చాలా తక్కువ మంది ఊహించారు. మరింత తక్కువ మంది వాతావరణ మార్పును గుర్తించారు. అంతకంటే చాలా తక్కువ మంది సమాజం, శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల పురోగతి మధ్య సంక్లిష్ట సంబంధాన్ని అర్థం చేసుకున్నారు.'జోస్యం చెప్పడం ఒక కష్టతరమైన విషయం. ముఖ్యంగా భవిష్యత్తు గురించి అయితే' అని నీల్స్ బోర్ (ఇరవయో శతాబ్ది వైజ్ఞానిక విప్లవకారుల్లో అగ్రగణ్యుడు) అన్నారు. అయన తాత్విక హాస్యంలో సామాన్య వివేకం పరిమార్మ్రంగా ఉన్నది. అయినప్పటికీ భవిష్యత్తు అనే నిషిద్ధ ప్రదేశాన్ని దర్శించేందుకు నేను సాహసిస్తున్నాను. మన సమాజ జీవితంలో అయిదు ధోరణులు క్రమ క్రమంగా శక్తిని, వేగాన్ని పుంజుకోవడాన్ని నేను గమనించాను. వాటిని నేను ఏవగించుకుంటున్నాను, కొన్నిటికి భయపడుతున్నాను కూడా. అయితే అవి అవదానికి వీలు లేనివి. ఎవరూ అవలేరనివి కనిపిస్తున్నాయి. మన ప్రజాస్వామ్యం క్షీణిస్తోంది. ప్రజల యొక్క ప్రజల చేత, ప్రజల కొరకు పాలనే ప్రజాస్వామ్యం. ఇది ఒక సార్వజనీన సత్యం. వ్యక్తులు స్వేచ్ఛగా జన్మిస్తారు. అనేక స్వేచ్ఛల విషయంలో వారికి స్వతస్సిద్ధ హక్కులు ఉంటాయి. ప్రజల హక్కులను గౌరవించి, వాటిని కాపాడే ప్రభుత్వమే ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం.. ప్రజల హక్కులను పరిరక్షించి, వాటిని ప్రతి ఒక్కరి జీవితంలో ఆచరణలోకి తీసుకువచ్చేందుకు స్వతంత్ర సంస్థలను నెలకొల్పడం ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ విధ్యుక్త ధర్మం. ఈ కర్తవ్య నిర్వహణను సక్రమంగా పాటించని ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం కానేరదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రజాస్వామ్యం, భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ అంతకంతకూ తగ్గిపోతున్నాయని ఫ్రీడమ్ హౌస్, వీ--డెమ్ ఇనిస్టిట్యూట్, రిపోర్టర్స్ విత్‌ఔట్ బోర్డర్స్ మొదలైన సంస్థలు నిర్ధారిస్తున్నాయి. వివిధ నూచికల ఆధారంగా ఏ దేశాలు స్వేచ్ఛాయుతమైనవో, ఏ దేశాలు స్వేచ్ఛాయుతమైనవి కావో అవి వర్గీకరిస్తాయి. కేవలం ఎన్నికల

నిర్వహణను మాత్రమే కాకుండా, కొన్ని నిర్దిష్ట ప్రమాణాల ప్రాతిపదికన అవి నిర్ణయానికి వస్తాయి. మొత్తం మీద ప్రజాస్వామ్య పాలన విషయంలో చాలా దేశాల స్కోరు అంతకంతకూ పడిపోతోంది. 2005లో భారత్ స్కోరు 77 కాగా అది ఇప్పుడు 63--67 మధ్య ఉన్నది. భారత్ కేవలం ఒక 'ఎన్నికల ప్రజాస్వామ్యం' మాత్రమేనని వీ--డెమ్ అభిప్రాయపడింది. మన దేశంలో ఎన్నికలు స్వేచ్ఛగా, సక్రమంగా జరగడం క్రమంగా తగ్గిపోతోంది. ప్రజాస్వామిక పాలనకు సంబంధించి ప్రపంచంలో మన స్థానం పడిపోతుండడం పట్ల భారత ప్రజలు కలతచెందడం లేదు. ప్రభుత్వాలు సమకూరుస్తున్న సంక్షేమ చర్యలకు వారు సంతృప్తి చెందుతున్నారు. మెరుగైన మౌలిక సదుపాయాలు అందుబాటులోకిరావడం వారిని ఆనందపరుస్తోంది. ప్రజాస్వామిక పాలనలో చైనా స్కోరు చాలా సంవత్సరాల పాటు 9/100గా ఉన్నది. అయితే చైనా ప్రజలు చాలా సంతోషంగా ఉన్నారని అన్ని అంతర్జాతీయ సంస్థల నివేదికలు ఘంటాపథంగా చెప్పాయి. భారత్ సైతం అదే మార్గంలోకి వెళ్లవచ్చు. దేశ ఆర్థికవ్యవస్థ ఆరోగ్యదాయకంగా ఉందని చెప్పగలమా? మన ఆర్థిక వ్యవస్థలోని అనేక రంగాలలో డ్యూపోలీ (ద్విస్వామ్యం-- ఒక మార్కెట్‌లో ఒక ఉత్పత్తి లేదా సేవను అందించేవి కేవలం రెండు ప్రధాన కంపెనీలు ఉండడం) లేదా ఒలిగోపోలీ (పరిమితస్వామ్యం-- ఒక మార్కెట్‌లో పెద్ద విక్రేతలు వేళ్ల మీద లెక్కపెట్టదగిన కొద్దిమంది మాత్రమే ఉండడం) ప్రాబల్యంలోకి వెళ్లిపోవచ్చు. విమానయానం, టెలికమ్యూనికేషన్స్, సిమెంట్, స్టీల్, విద్యుత్, ఫార్మా, పెట్రోలియం, రక్షణ ఉత్పత్తులు, మైనింగ్, కిరాణం మొదలైనవి అందుకు నిదర్శనాలు. మిగతా రంగాలలో కూడా త్వరలోనే ఇదే తరహా ధోరణులు ప్రబలిపోవచ్చు. సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు (ఎంఎస్ఎంఈలు)లు దాదాపుగా అంతరించిపోవచ్చు. ఎస్టీవో అణచివేతకు గురవుతాయి. మొత్తం మీద పరిస్థితులు పూర్తిగా గుత్తాధిపత్య సంస్థలకు అనుకూలంగా మారతాయి. పెట్టుబడి, శ్రమశక్తి మధ్య సమతౌల్యత యథావిధిగా పెట్టుబడికి అనుకూలంగా ఉండడమే కొనసాగుతుంది. అదాయ అసమానతలు మరింతగా పెరుగుతాయి. ఆర్థిక సమానత్వాలు అసాధ్యమైపోతాయి. పలసలు పెరిగిపోతాయి. అస్తిత్వాలు అర్థం కోల్పోతాయి. చాలా పెద్ద నగరాలు కాస్మోపాలిటన్ నగరాలుగా పరిణమిస్తాయి. భాషల, మతాల, సంస్కృతుల మేళవింపు నెలవులుగా ఆ మహానగరాలు వెలుగొందుతాయి. అనేక పట్టణాలు సైతం అదే రీతిలో అభివృద్ధి చెందుతాయి. పట్టణీకరణ ధోరణులు వ్యాప్తి చెందుతాయి. మాస్ ట్రాన్సిట్ సిస్టమ్ (నగరాల్లోని లక్షలాది ప్రజలు ఒకేసారి సురక్షితంగా, తక్కువ ఖరర్చుతో ప్రయాణించడానికి ఉపయోగపడే ప్రజా రవాణా వ్యవస్థ) అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఏ ఒక్కరూ 'ఒక ప్రదేశానికి చెందినవారై ఉండరు. 'స్వస్థలం' అనే భావన ఉమ్మడి కుటుంబ ఆచారం వలే అంతరించిపోతుంది. నిత్యం తటస్థపడే వ్యక్తులలో అత్యధికులు కొత్తవారై ఉంటారు. స్నేహ సంబంధాల పరిధి కుంచించుకుపోతుంది. సోషల్ మీడియా, చాటింగ్ యాప్స్ వీడియో కాల్స్ ద్వారానే సంబంధాలు ఏర్పడతాయి. మరింత స్పష్టంగా చెప్పాలంటే మనుషుల మధ్య ప్రత్యక్ష సంబంధాలు, భావోద్వేగాలు తగ్గిపోతాయి. మనుషుల మధ్య సంభాషణలు స్మార్ట్ ఫోన్లు మొదలైన ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల ద్వారా సంధానమవుతాయి. 'ఏ మనిషీ ఒక ద్వీపం కాదు' అన్న భావన తప్పు అని రుజువవుతుంది. అతృప్యతలు, భావోద్వేగాలు కాకుండా వ్యాపార లావాదేవీలే మనుషుల మధ్య సంబంధాలను నిర్ణయిస్తాయి. సాంస్కృతిక జాతీయవాదం ప్రబలిపోతుంది. మైనారిటీ వర్గాలలో భయాందోళనలు పెరిగిపోతాయి. శాస్త్రం(సైన్స్)ను మిథ్యాశాస్త్రం (సూడో--సైన్స్) నుంచి వేరు చేసే రేఖ చెదిరిపోతుంది. పురాణాల మిడి మిడి జ్ఞానాన్ని సైన్స్‌గా, కల్పిత గాథలు చరిత్రగా, ఆచారాలను సాంకేతికతగా ప్రచారం చేస్తారు. రుజువుల ఆధారంగా నత్యాన్ని అవిష్కరించే పద్ధతులు తిరస్కరణకు గురవుతాయి. పురాణ గాథలు, పునర్జన్మలు వేదాలలోని జీవశాస్త్ర విషయాలపై మరింత లోతైన పరిశోధన చేయవల్సిందిగా ఐబిటీలపై ఒత్తిడి పెరిగే అవకాశమున్నది. సాంస్కృతిక పునరుద్ధరణ అనేది ఆలయాల పునర్నిర్మాణం, హిందూ మత పండుగల నిర్వహణ చుట్టూ పరిభ్రమిస్తుంది. పలు పట్టణాలలో మాంసం విక్రయశాలలను మూసివేయవచ్చు. పశ్చిమ బెంగాలీను అనునరించి మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో కోడిగుడ్లను ఇవ్వడాన్ని నిలిపివేస్తారు. మరిన్ని రాష్ట్రాలు ఉమ్మడి పౌరస్మృతులను ఆవోదించి అమలులోకి తీసుకువచ్చే అవకాశం ఉన్నది. హిందూత్వ అజెండా వట్ట వ్యతిరేకతను నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచివేస్తారు. ఒకే ఒక్క భాషలో మాట్లాడగల, రాయగల సామర్థ్యమున్న బాలల, వయోజనుల సంఖ్య మరింతగా పెరగడం భాయం (ఆ ఏకైక భాష హిందీ కాక మరేమవుతుంది?). మతవరమైన, భాషావరమైన, జాతిపరమైన మైనారిటీలు నిత్యం భయాందోళనలతో బతికే పరిస్థితులు దాపురిస్తాయి.ఇంతవరకు పేర్కొన్న పరిస్థితుల పర్యవసానాలు ఏమిటి? 144 కోట్ల మంది భారతీయుల భవిష్యత్తు ఎలా పరిణమించనున్నది? ఈ జనాభా 167 కోట్లకు పెరిగి, ఆ తరువాత క్రమంగా తగ్గిపోవడం ప్రారంభమవుతుంది. భారతీయులు అహోరాత్రి, నరుకులను సమృద్ధంగా ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. వాటిని అ ది, ఇ ం ది, ఇ ం గ్లా వినియోగించుకుంటున్నారు. గణనీయంగా ఎగుమతి చేస్తున్నారు. కనుక ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా, దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ 5శాతం లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వార్షిక వృద్ధిరేటుతో పురోగమిస్తూనే ఉంటుంది. సంపన్నులు, కుబేరుల సంఖ్య మరింతగా పెరుగుతుంది. అయితే పేదల సంఖ్య అంతకంటే ఎక్కువగా అధికమవుతుంది. వారి జీవన ప్రమాణాలు నాసిరకంగా ఉంటాయి. ఏదో ఒక సాకుతో భారత్ అభివృద్ధిలో భాగస్వాములు కాకుండా కోట్లాది ప్రజలను మినహాయిస్తే వారి పరిస్థితి మరింత దిగజారుతుంది. అన్ని రకాల అసమానతలు పెరిగిపోతాయి. ప్రజల్లో అసంతృప్తి, అగ్రహావేశాలు పెరిగిపోతాయి. ప్రజాస్వామ్య ప్రమాణాల పతనం, అర్థిక గుత్తాధిపత్యాల పెరుగుదల, పట్టణీకరణ విస్తరణ, సాంస్కృతిక జాతీయవాద ప్రాబల్యం, ధనిక-- పేద వ్యత్యాసాలు అధికమవడం' ముంచుకొస్తున్న అనివార్య పరిణామాలు. ఈ ఐదు అర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ ధోరణులను మీరు నిరాకరించవచ్చు లేదా వాటికి మరికొన్నిటిని కలపవచ్చు లేక వాటి నుంచి కొన్నిటిని తీసివేయవచ్చు. ఏది చేసినా, దేశం ఏ దిశగా పోతుందో మీరు కాదనలేరు. ప్రపంచంలో భారత్ స్థానాన్ని నిర్ణయించేవి అవే.

టాలెంట్ బైటికి వస్తాంటే ఉడుక్కోవడ్తిరి!

తెలుగు చలనచిత్ర పరిశ్రమలో దశాబ్దాలుగా ఆంధ్ర ప్రాంత నిర్మాతలు, దర్శకులు, నటీనటులు, సాంకేతిక నిపుణులదే ఆధిపత్యం.వివక్షను ఎదుర్కొంటూ తెలంగాణ కళాకారులు ఎవరైనా రాణిస్తే.. వారిని తొక్కేయడానికి కొన్ని శక్తులు ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటాయి. సమైక్య రాష్ట్రంలో తెలుగు సినిమాలో తెలంగాణ భాషకు తీవ్రమైన వివక్ష ఎదురైంది. స్వరూపరాష్ట్రంలో తొమ్మిదిన్నరేండ్లపాటు తెలంగాణ మట్టి పరిమళం వెండితెరపై గుబాళించింది. నేడు తెలంగాణలో తమకు అనుకూల పరిస్థితులు నెలకొనడాన్ని అసరాగా చేసుకొని ఓర్వలేని జనాలు ఉడుక్కుంటున్నారు.వీళ్లీజబలంమూర్ఛితుల కింద పంచాతి జరుగుతుందే. 'పెద్దమన్నులను షెరో దిక్కు కోర్కునేది. అటు అడిపోల్లేష్ల, ఇటు మొగపిలగాన్లేష్ల. ఓ తీరొక్క శాత్రాలతో ఇడిపోవాల్నుకునే కాపురం కల్పదానికి గా పెద్దమన్నులు నానా యాతన పడేది. పెండ్లాం మొగళ్ల పంచాతీ ఉప్పు నిప్పులెక్క.. అని ఒగలంటే, గుర్రాన్ని జెంపు (నీళ్ల తొట్టి) దాకా తీస్కపోతంగానీ నీళ్లు తాపిచ్చుడు మన నుంచైతదా.. అని ఇంకొల్ల అనేటోళ్ల.. పెండ్లామొత్తే ఇన్నుంటయని జేసుకున్నవ్వుడు తెల్వదా.. అని మరోకైనే.. ఏదో తెల్సే జేసుకున్నడు, పైండ్లనెంక మార్సుకుంటా అనుకున్నడు.. ఎంతకూ మారకపోతే పోరడుమాత్రం ఏం జేత్తడుజెప్పుర్రని.. అని ఇంకోటయినే... ఇట్ల ఎవ్వలకు తోసినట్టు వాళ్లు అలుమొగల ముచ్చట్లపై నెరివడేతీరు మాట్లాడి, ఆఖరుకు 'చిద్దా.. పెండ్లంటే ఒక్కనాలి బాగోతం గాదు, ఒడ్సే బాగోతం అస్సలే గాదు... మంచో చెడో కట్టుకున్నందుకు నువ్వింత భరించుకోవాలె, పోరడింత భరించుకుంటడు.. కల్సిపోతేనే కాపురం' అనే ధోరణ్లో జెప్పి ఒప్పించజూసేది.అలుమగల పంచాతిలో ఎంతకూ పొరిపోరదు ఒక్క కట్టుమీద్కి రాకపోతే వాదన మల్లో వారానికి వాయిదేసేది. ఆ వారం మళ్లా పెద్దమన్నులంతా కల్సి ఏమన్న ఆలోచించిండ్రా.. అని ఇద్దరి మన్నుల ఏమున్నదో ఇసారించేది.. ఏమన్న నానినట్టు అనిపిస్తే కొంచెం మెత్తబడ్డరని మల్లోపారి ఇద్దర్ని ఏరేరుగా కూసోబెట్టి ఒప్పిచ్చేది.ఎంతజెప్పినా ఇనకుండా మొందిపట్టుకుపోయి... కల్సుందం అంటే జేసేదేంలేక ఇటు పిల్లోళ్లను, ఇటు పిలగాన్లేష్లను కల్సిగూసోబెట్టి ఉన్నముచ్చటజెప్పి ఇద్దుకాయితం జేసుకోండ్రి అని తీర్మానించేది. అంతా పెట్టుపోతలు, ఇచ్చిపుచ్చుకున్న ఖర్చులన్నీ లెక్కలు తేల్సుకున్నంక ఇద్దరిదిక్కు పెద్దమన్నులు ఓ కాయితం తెచ్చి ఇద్దుకాయితం అంగీకారంతోనే జేసుకుంటున్నట్టు రాసి ఇడిపోయేలోళ్ల సంతకాలు, వాళ్ల అవ్వయ్య సంతకాలు, అన్నదమ్ములుంటే వాళ్ల సంతకాలు పెట్టిచ్చి సాక్షులుగా పెద్దమన్నులు కూడా సంతకాలు పెట్టి ఎవ్వల దార్న వాళ్లు పోంర్ని అని పంపేటోళ్ల. 'వచ్చిందన్నా.. వచ్చాదన్నా.. వరాల తెలుగు ఒకటేనన్న.. తెలుగు జాతి మనది.. నిండుగా తెలుగు జాతి మనది.. అని తల్లా పెళ్లామా..? సినిమా కోసం డాక్టర్ సి.నారాయణ రెడ్డి రాస్తే మీరేమో (ఆంధ్రా) తెలుగుకు తల్లిగా పోజులు కొడ్తిరి. మమ్ముల (తెలంగాణను) పెండ్లాం లెక్క జూస్తిరి. ఎన్ని దశాబ్దాల తెలుగునాడు చరిత్రలో ప్రతి సందర్భలోనూ తెలంగాణ యాసను, మాటను, శైలిని, నడవడికను హాస్యమాదడమే తప్ప ఏనాడూ ఆంధ్రా, రాయలసీమను పల్లెత్తు మాటనని, ఎక్కడా మాటవరుసకైనా నవ్వులాటగా చూడని ఉత్తమ సంప్రదాయం తెలంగాణ వ్యావహారికం అని ఏ చరిత్ర చూసినా తెలుస్తుంది, ఎక్కడ గమనించినా అర్థమవుతుంది.